

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei archidiocesane Sibiul, strada Măcelarilor 47.
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Sibiul, în 2 Decembrie, 1887.

Îndelungate au fost luptele susținute de români ardeleni cu elementul maghiar și ele par că nu o să mai aibă capăt în veci.

O parte din români s-au retras dela luptă și s-au pierdut increderea în reușita luptei.

Numai așa ne putem explica procederea românilor alegători din cercul Blașului, — cari după cum suntem informați — nu s-au prezentat nici unul ca să aleagă membrii în comitetul municipal al comitatului Albei-inferioare, și președintele designat pentru de a conduce actul de alegere, după aşteptările de câteva oare a trimis un protocol despre aceasta la vice-comitetele comitatului menționat.

Ce va să dică aceasta alta decât că români din comitatul Albei de jos și-au pierdut increderea în reușita luptei pentru drepturile și interesele lor.

Noi nu aprobăm modul de cugetare al alegătorilor din comitatul Albei-inferioare, și ori a voit să fie demonstrație, ori nu, lucrul în sine este și rămâne greșit. Greșit, pentru că procederea aceasta numai va încurajia pe stăpâni comitatului, de a merge pe calea apucată, nefind nimenea, care să le arete cu legea în mâna, că nu obligează comitatul să, după cum cer interesele marii majorități, ci cum cer interesele unor oameni, cari nu fac nici un secret din aceea, că unde numai pot, delătură tot, ce e român și are înimă pentru popor și pun în serviciu o mulțime de oameni necualificați, cari măne poimâne au să tragă pensiuni.

Nu aprobăm deci procederea, ce au urmat alegătorii din cercul Blașului la 28 Novembre n. și dacă se va adeveri, că nu demonstrație au voit să fie absentarea totală, ci un indiferentism păcătos, atunci și mai mult avem cuvînt de a reproba pe aceia, cari odată erau și încă și astăzi se țin de cei mai mari naționaliști.

Bărății românilor nu au urmat ca strănepoții lor și dacă așa urmău, de sigur că jugul iobăgiei și ați ar atârnat de grumazii noștri.

Am combatut totdeauna indiferentismul, ne am ridicat vocea, de căte ori am vîdut, că oamenii nu sunt și nu vor să fie la locul lor și datorința ne impune să o facem și de astădată. Nu reclamăm pentru noi dreptul de a fi conducători în politică, căci acest drept și l'au arogat pentru sine alții de mult, că în realitate să nu presteze nimică pentru poporul român, ci să-l lase dus la prăpastia economică și morală.

Dacă e bine ca inteligența română și încă o inteligență înzestrată cu toate atributile, cum e și cea

din Blaș să se retragă de la luptă, ba chiar să stea în pasivitate absolută față cu viața din comitat nu vom să cercetăm, dar cum că aceasta procedere dă ansa la feluri interpretări și evidență. Nu suspiroană, căci nu ne este meseria de a suspiroană, dar vorbim de cas concret, — dacă informația primită corespunde stării faptice.

Nu e bine să amuțească vocea celor chemați și apără drepturile poporului, a descuragia pe aceia, cari doar ar simți vocația de a mai lucra, de a mai alerga și de a mai stări în români credință, că încă nu e de desprăzuit, că încă o să mai vină și timpuri mai bune, și ca acele timpuri nu pot veni fără lupte, fără jertfe, ba chiar și fără abnegații personale, credem, că e de prisos a o mai accentua.

Revista politică.

Alarma dată de diariul „Fremdenblatt” a produs mare impresiune în toate cercurile politice, și cu toate că după atitudinea celor din Viena situația nu ar fi așa acută, fiind că alarmă s'a dat de un diar oficios, e lucru firesc că toate diarele străine să se ocupe de marea cestiu și să discute asupra relațiunilor dintre Austro-Ungaria, Rusia și Germania. Ori ce altă cestiu este așa privită numai ca un lucru de a doua mâna. Totuși se nizuesc să afle nouă și păreri interesante în privința eventualului răsboiu.

Mai mare sensație pare că a produs comunicatul oficios din Berlin și nemții au fost cei dințai, cari au examinat lucrul cu mai mare scrupulositate. Diarele din capitala împăratiei germane, fără colorit de partidă, se tem tare de atitudinea Rusiei și răspund cu unanimitate comunicatului oficios, că și datoria Rusiei a incetat cu concentrarea de trupe la granitile din spate Austria și Germania, e datoria celorlalte puteri, ca să caute a împedea pe Rusia și a nu o lăsa să-și adune atâta forță militară la un astfel de loc, după care ușor se poate presupune, că ea se pregătesc mereu pentru a scări mănușa cojocul vecinului.

Diariul „Kreutz-Ztg” merge așa departe, încât pretinde, că Rusia să fie pusă într-o astfel de poziție, că ea să inceteze cu măsurile sale strategice, ce le observă la granița Austriei, sau dacă nu să-și motiveze atitudinea cea atât de bătătoare la ochi prin declarații oficiale; deoarece se teme acest diar, că toate asigurările de pace, ce se fac din partea Rusiei, sunt numai meșteșugiri și vor avea un rezultat tocmai contrar.

Nimenea nu poate vorbi

de pace și de pretenție, că timp faptele dovedesc contrariul, de oare ce acela devine mai suspect și e mai periculos totodată ca acela, care umblă cu planul deschis și nu încearcă să ascundă în tot modul intenționile lui dușmanoase. „Vossische Ztg” voind a domolii spiritele, apare mai puțin pesemistă ca celelalte jurnale, făcând următoarele aprofiteri: Mișcările de trupe rusești la granița austriacă poate n'au alt scop decât o demonstrație morală contra Austriei, pentru că aceasta silită să se plece întenționilor și voințelor rusești, ori poate că unele cercuri politice din Rusia au crezut, că așa e mai ușor să atingă pe Austria să atace și să se încurce într-un răsboiu cu Rusia, lipsindu-o prin aceasta de sprijinul Germaniei. Nu-i posibil, ca Rusia să încerce să pună față în față armatele aliate ale Germaniei și Austriei și nici chiar aceea, că ar avea intenția să slăbească forțele Germaniei printr-un atac din partea francesilor.

Aliment la discutarea cestiunii au mai dat și cuvintele țărului, care din incidentul unei sârbări a rostit următoarele vorbe: Sunt convins, că în răsboiu, ce-l va purta Rusia, cavalerii ordinului St. George se vor arăta tot atât de glorioși ca până acum, ei vor culege lauri victoriei pentru mărirea și vădu Rusiei.

Tot aici trebuie să mai înregistram, că pe când starea aceasta abnormală a lucrurilor ține încordată atenția bărbătilor de stat, în monarchia noastră se văd simptoame de tot deprimătoare. Vestitul orator și deputat ceh, Eduard Gregor, a ținut în dieta Boemiei un discurs infocat, în care atacă vehement pe ministrul de Gautsch și dice, că acest ministru trebuie delăturat, pentru că numai așa poporul ceh va putea urma pe calea, ce duce la propăsire. Oratorul, fără pic de sfială, infățișează soartea poporului ceh, care e de tot nemulțamitoare și amărătă și arată și urmăriile, ce ar proveni, dacă poporul va mai suporta astă vieță, făcând apoi apel la cehii, cari sciu să aducă în timpuri critice mari jertfe. Sensațională e și scirea, ce ni se împărtășește din dieta Dalmătiei. Aici s'a prezentat un proiect pentru introducerea limbei rusești în scoalele medii dalmătene.

În cele din urmă criza ministerială din Franța pare a se fi aplăsat. După nici Goblet, care se dicea, că e sprijinit din partea rușilor și nici Fallières n'au putut forma un ministeriu din cauza neînțelegărilor între consecutivi și radicali, l'a format acum Tirard. Firul telegrafic ne aduce scirea, că președintul republicei Sadi-Carnot a și subscris decretul, prin care sunt numiți: Tirard, ministru

FOITĂ.

BABA GRIJA.

— Snoavă. —

(Urmare.)

Când perele erau roșii și frumoase de săptămâna aceasta în toți anii d'arăndul, de când părul începu să se roade, dar ea nu putuse nici într-un chip să afle, că cine-i poate duce ei perele, așa pe nesimțite. Destul își bătuse ea capul, destul pândia diua și noaptea, că să afle pe hoț, dar nu putea să i dea de urmă doamne fericite! Când perele erau aproape să dea în copă, ea de sub păr nu se mișca; tot cu ochii la el sta și cu toate acestea dela o vreme nu le mai vedea; par că nu era lucru curat.

Intr-o zi cum stătea baba noastră sub păr, și se uită lung după pere, care erau aproape coapte, eacă că vin pe drum către ea doi călători, pe cari ea nu i mai văzuse nici odată în viață ei. Aceștia erau: dr. Christos cu sf. Petru.

Călătorii cum ajung lângă ea o întrebă de sănătate, și o roagă că să le dea sălaș preste noapte, căci n'au în sat nici un cunoscut, la care să rămână până în diua următoare.

Baba bună de înimă cum era, nu stă mult la îndoială și le spune, că le dă din toată înima din căt are și poate, și îi chiama în bordeiu.

Călătorii, cari se vede, că erau tare osteniți de drum, cum au intrat în lăuntru, sănghemuit într-un unghiu al bordeiului și au și adormit numai decât.

Des de dimineață, până când nu răsărise încă soarele, călătorii erau în picioare gata de drum.

Mai înainte de a-și lăsa rămas bun dela baba, care îi găzduiște preste noapte, a dîs unul dintre ei, care era sf. Petru — către ea: Muere bună, fiind că nu îți-a fost urit de noi, și ne ai primi de am dormit la tine preste noapte, n'am vrea să plecăm și noi de aci ca dela o moară stricată, fără să te mulțăm cu ceva; deci cere dela noi, ce vei voi tu, căci aceea fie lucru căt de mare, și se va împlini, după cum poftesci.

Baba, care nu avea altă grija de un timp încoace, decât de părul ei, la care îi sta diua și noaptea gândul, fără de a gândi mult că oare ce ar fi mai bine să ceară dela sf. Petru, dice către el:

Eu oameni buni și ai lui D-Deu, dacă e vorba de așa, că ori ce dorință a mea puteți să mi-o împliniți, n'ashi cere multe — numai nu sciu dău dacă mi s'ar putea împlini. A-și vrea sărmana de mine,

că: ori cine să o suia în părul acestei căi vedeți înainte de mine, că să culeagă pere, acolo se remâne incusat între crengi, și să nu se poată da jos până atunci, până când nu voi dice eu.

Bine! — a dîs atunci sf. Petru, fie că după cum poftesci — și au plecat mai departe amândoi călătorii.

Biată băba grija cum a audit ea vorbele acestea, a răsuflat numai decât mai ușor, și toată grija și supereștearea ce o muncea, i s'a luat deodata dela înimă. Nu-și mai găsia loc de bucurie, când îi venia în minte cum o se vadă ea pe hoțomanul ce i tot fură perele, prinț în păr, ca într-o căpcănă. Dar apoi când se mai găndia cum o să culeagă ea perele cele frumoase, cum o să-și indulcă înima cu ele, i venia se sără în sus de bucurie, credeai, că toată lumea e și ei.

Trecuse cătă va vreme de când cei doi călători umblase pe la baba grija, și perele din păr erau coapte — puteai dîce, cum se cade. O zi, două și jumătate săptămâni, și așa nu mai avea nici o teamă, că le-o mai fură cineva.

Chiar în diua când avea de gând să le culeagă — era o zi frumoasă — eacă se apropie de bordeiul ei o băba slabă și urită, pe care cum a văzut-o baba grija i s'a sculat părul în cap de frică. Aceasta era moartea. Ea se apropie numai

president și de finanță; Flourens, ministru de externe, Fallières de iustiție; Sarrien de externe; Faye, ministru de instrucțiune; Mahy, de marină; Dantremont, de comerț și Viette de agricultură. Înca nu se știe, cine va ocupa portofoliul răsboiului; se vorbesc numai, că a fost îmbiat cu el generalul Ligerot.

În România domină mari frecăriri între partidul liberal și al opoziției. Cetățenii din capitală ai partidului liberal-național au avut o întrunire, la care după mai multe discursuri a fost salutată cu mare entuziasm următoarea moțiune: Față cu atacurile violente ale opoziției contra guvernului și partidului liberal, căruia se datorează starea de adăpost a României independente și respectată, dar chiar tronului, a cărui legătură cu națiunea să aici se cimenteze prin săngele versat pe câmpul de răsboiu, și în care țeară a găsit o pavașă și o condiție de pace și de prosperitate interioară, cetățenii capitalei strins uniti în jurul tronului, protestă cu cea mai mare energie contra unor asemenea uneltiri dușmane intereselor tărei și sunt gata să face toate sacrificiile pentru ca partidul liberal, al cărui șef este I. C. Brătianu, să-și poată continua opera de ridicare și de întărire a României.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

(Incheiere.)

Agnita, în 23 Novembre vechiu 1887. În Nr. 88, unde s'a fost retinut sub nota redacției mai multe casuri de abus comise de părintele Moldovan și socrul său, am arătat mai pe larg, cum au denunțat și calumnat p. Moldovan pe protopresbiterul său, scriind pe plată, și tot acolo am arătat casuri concrete de abus, unde p. Moldovan în cause diverțiale au fungat ca defensor și comisar investigător, și așa sub diferite preteste a încasat dela o partidă până la 100 fl. fără ca să-i folosească ceva.

Mai afirmă p. Moldovan: că densus n'a făcut alte răjiocinii în tract decât în Marpod și Chirpăr și pentru amândouă s'a dat absolutoriu. Eu sciu dela mai mulți preoți, că părintele Moldovan a făcut în mai multe locuri răjiocinile bisericești și absoluțoare nu s'a dat de către P. V. Consistoriu. În Marpod sciu pozitiv, că nu este absolutoriu pentru răjiocinul făcut de Moldovan, și cum că nici în Chirpăr nu este, dovedesc următorul document:

Nr. 139/1885. Onoratului comitet parochial în Chirpăr!

Reîntorcând cu aceasta documentele speselor răjiocinului din anul 1882 în număr de 16 darabe să aduce la cunoștință onoratului comitet, că pentru răjiocinul aceluia an dela M. consistoriu archidiocesan nu se poate da absolutoriu să așteaptă însă că răjiocinul anului 1883 să fie compus după toate prescrisele în vigoare.

Nochrichiu, în 14 Februarie, 1885.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

G. Mayer,

adm.

Acesta este pretinsul absolutoriu al p. Moldovan pentru răjiocinul bisericesc din Chirpăr, făcut de densus de trei ori în decurs de 3 ani până în anul 1885, pentru care de trei ori a luat plată din cassa bisericei. Din 1885 până acum s'a primit 2 absoluțoare pentru răjiocinile din 1883 și 1884 făcute de parochul local și cel din anul 1885 este înaintat spre cenzură.

decât de baba grija și începe a-i spune: că să se gătească iute și de grabă, căci ea e moartea, și a venit se o duce de pe lume.

Cum a văzut biată baba noastră pe moartea dinaintea ei, spunându-i că a venit să o duce de pe lume, unde nu mi-a început să plâng, și și smulge părul din cap și a se văiesta, de-ții era mai mare milă se o fi văzut.

Dar moartea nu prea sta mult la tafas cu nimenea și nici nu căută în hăritul nimenui când are odată porunca ca să-l duce. I mai spune încă odată babei, că se dea iute să se gătească că n'are vreme de zăbovit, și după ce a văzut că nu se poate înțelege cu ea, amețită de jumătate o luă în brațe și păsi înainte.

Sărmana babă cum se văiesta și se svîrcolea în brațele morții, care păsia încet, încet înainte, i vine deodată în gând perele ei cele frumoase pe care tocmai stetea gata să le culeagă, și nu se putu opri de a nu dice tângindu-se către moarte: Bine văz acum că toată jalea și tot plânsul meu nu ti pot înmuia înima, ca se mă mai lașă se trăesc că de puțin, dar măcar atâtă fie-ții milă de mine, și-mi rupe din părul de dinaintea bordeiului meu vreo căteva pere, și dă-mi să le gust, -- apoi dumă cu D-țeu.

(Va urma).

De aci încă se poate vedea iubirea de adevăr a pă. Moldovan la scrierea de corespondință, și dacă eu nu-i producem document de nou me timbra de minciună.

Mai dice pă. Moldovan că, urme de progres în tract nu vede, căci este Octobre și învățământul nu s'a început deși din mai multe comune protopopul a ridicat tacsele de concurs totuși acelea nu s'a publicat. Este adevăr, că concursele nu s'a publicat și vrând și eu a me convinge, ce e cauza, am aflat, că protopresbiterul a și trimis toate tacsele încasate cu concursele din respectivele comune; dară fiindcă protopresbiterul n'a băgat mâna în buzunarul său să trimite tacsele pentru comunele restante ca în anul trecut, concusele nu s'a publicat. Accasta și dta părinte o puteai afa, dacă te interesai de adevăr, și nu ti-ar plăcea să faci din toate nimicurile casus belli.

Despre întrunirea scaunului protopopesc și a sinodului, din care faci și dta parte p. Moldovan, tocmai că nu sunt advocatul nimerui nu pot să-ți dau nici o deslușire, cei chemați a te lumina în privința aceasta și vor face datorință.

Mai repețesce părintele Moldovan asertionea mea din prima corespondință, în care eu m'a-și fi lăudat al sprinții, dacă eu voiu cunoasce, că lucără după adevăr și dreptate.

Nu me lapăd nici acum p. Moldovan de promisiunea, ce țăram făcut o atunci, numai pagubă, că la dta nu se vede nici un adevăr. Eu nu vreau a-ți face nici o concurență la clientii dtale, cărora le serii neadevăruri asupra șefului dtale pe plată. Dta învățășești cu vorba și cu peana plătită spiritelor credule ale locuitorilor din acest tract, vrei să fac și eu așa? la așa ceva nici odată ru me voiu dimite și nici nu te voiu sprințini.

Ce se ține de scoala zidită în Șulumberg, dta susții a cunoasce mai multe Musce ca mine, și ai fi vorbit cu toate, se poate și accea, dară eu tot din Șulumberg sunt mai bine informat ca dta — cum e, cum nu e, scoala să a ridicat cu destule greutăți, pe cari în prima linie au avut a le suporta protopopul cu parochul, și dacă acum esci dispus a mai lucra și acolo la arătări pentru plată, nimenea nu-ți dispută dreptul, căci dta esci omul geșestului, și care subserii sunt responsabili. Destul, că scoala e făcută, și este un adaus la celalalt progres din tract.

Comuna Chirpăr în 12 ani sub conducerea socrului dtale n'a putut să se apucă de zidirea casei parochiale, și nu se apucă nici în altă 12, măcar că p. Maier în tot anul da mâna cu fiecare poporean, ba odată chiar și dta ai dat mâna cu toți poporenii din Chirpăr, obligându-i să zidească casa parochială și aceea tot nu s'a zidit, până când n'a venit omul tăptelor actualul protopresbiter, n'a dat însă mâna cu nimenea în aceasta privință și măcar că concesiunea consistorială a venit numai în luna lui Septembrie casa se află sub coperiș. Acesta încă nu e progres? Dta poți și aci lucrând pe plată cuiva să dovedesci, că rău s'a manipulat la aceasta zidire.

Dta me îndatorești p. Moldovan a aduce aminte protopresbiterului cuvintele Ilustrității Sale dlui Iacob Bologa, rostită în casa dlui Ioachim Părău în presara alegorii. „Iată acum ce e bun sau ce e frumos, fără numai a locui frații împreună.“ Spune dta părinte, dacă esci așa iubitoriu de pace și nu esci malcontent, pentru ce îndată după alegere ai dispărut și n'ai vrut să iai parte la masa alegătorilor cu frații împreună? ce țăru fost stricat și cu ce te a fost supărat alesul? Pentru ce la instalarea densusului, când s'a prezentat toată suflarea din tract nu mai dta te ai ascuns ca buha de lumina dilei? N'ai avut ochi ca să te uiți la acela care au fost preferit față cu neînsemnată dtale persoană. Atunci n'ai sciu, că e frumos a locui frații împreună pentru că prin puritatea dtale te separă singur de către toți frații.

Vezi dară părinte Moldovan! nu eu am înălțat pe protopresbiterul pe ultimul cuiu al scării de ceară precum afirmă dta, ei densus singur să a format o scară tare prin studiu și merite recunoscute și de alții, pe care s'a suit și e sigur, că nu va căde. Dta însă ai voit să te sui pe o scară, la care în viață dtale n'ai fost în stare să pună caietele trebuincioase și acum te încerci să le pună prin neadevăruri și calumni, dară te asigur că nu-ți va succede. Mergi numai pe calea ce ai apucat-o și te vei convinge totuși, că rău lucrui, ce lucrui dară va fi prea tardiu — dixi.

și este înțelegerea reciprocă a membrilor lui, cu căt mai rece e legătura frătească între sine și cu căt mai isolati și fără interes comun trăesc ei unii cu alții. Mai multă atenție și îngrijire asupra acestor momente se recere pe lângă toată responsabilitatea dela inteligență, de care dispune numiul popor.

Și cu drept cuvânt aceasta, pentru că aceasta singură este consciă de existența sa și a semenilor sei precum și de condițiile lor de existență.

S'a mai scris cu alte ocazii despre împregiurările noastre naționale locale de aici și în special despre cele ale reuniunii menționate. Se arată atunci și unele păreri cu perspective prea puțin multatoare pentru viitor, astădi din contră me aflu în plăcută poziție a constată în toate direcțiunile lucruri, care stau într-un raport direct real cu aspirațiile noastre naționale românesci.

Ca să rămân în cadrul reuniunii, despre care e vorba, nu pot să sănu arăt la acest loc cu satisfacție avândul ce și l-a luat aceasta de un timp oarecare încoace, dar mai vîrtoș dela venirea dlui N. Popoviciu în mijlocul nostru și a ocupat locul de conducător artistic musical la atâtea corporațiuni de felul acesta, căcă avem noi aici.

Pe când erau cercetate probele de cântări mai nainte numai ca un lucru de puțin interes, pe atunci astădi s'a incatenat înțelegința română în sinul nămitemei reuniuni cu un zel și o căldură cu totul deosebită.

E adevăr, că convenirea din urmă, care a produs rezultate atât de strălucite n'a fost atât de indesuță de public, precum să ar fi acceptat ca prima întrunire în giurul zelosului noului conducător de muzică; aceasta împregiurare se explică de sine și-si are urmarea din nisice motive cu totul străine, de vîro rețea, ce s'ar presupune, că există la români brașoveni între sine. Da, căci chiar în differentismul detestabil, ce se pare mai nainte, că prinde rădăcini între inteligenții unei brașove de ocupație și între alții, a început și nu se mai arată nici măcar la părere.

Împregiurarea a adus cu sine, ca de astădată să nu se poată ficsa convenirea colegială într-alt timp decât într-o di de post, care a fost Vinerea 13/25 l. c. Aceasta e de ajuns a se putea înțelege, că familiile, care din considerare la obiceiul creștinesc susținut între membrii lor, au trebuit să renunțe la o petrecere, unde se ocasionează întrunirea aproape a tuturor românilor de aici, ba chiar și din giur. Considerând, după cum am să susțin succesul splendid al execuției programului producției, putem să convingă, că reuniunea brașoveană de gimnastică și cântări va deveni earăși aceea ce a fost ea în cei dintâi ani ai vieții sale.

Si alte binefăcătoare urmări a mai adus cu sine consolidarea recentă a vieții noastre sociale. Îmbunătățiri culturale economice pentru mult cercatul nostru popor spre scopul ușurării jugului miseriei în lipsa de istorie de căstig, precum durere, e casul foarte simțitor în Șcheiul Brașovului, sunt tapete evidente foarte laudabile și demne de imitat ale inteligenții fruntașă a Brașovului. Familiile foarte numeroase sunt aici în Șchei, care nu se pot deslipi de lângă vatra focului pentru de a cerneta scoala barem în anii deobligări prin lege, din cauza miseriei economice, urmate din secarea repentină a istoricelor de căstig. Oamenii noștri chemați și patres populi, au început să alina lacrimile obiective ale copiilor lipsiți prin îmbrăcăre și indeletnicire la lucruri usoare și folositore totodată. Dea Dănu să se sporească necurmat astfel de binefăcătoare perspective pentru viitorul poporului nostru.

Un observator.

Procesul

urmat între comuna gr. or. română și cea grecă din ceteata internă a Brașovului în privința bisericei gr. or. cu hramul St. Treime din acel loc.

(Urmare.)

Tot în anul 1800 fundatorii facu reprezentanții la magistratul din Brașov, că compania grecească din Brașov numai în minoritate constă din greci, eară majoritatea membrilor o fac români, serbi și bulgari, că și ei cer, că așa, după cum companistii fără deosebire de naționalitate sunt în drept a participa la administrarea bisericei, în asemenea mod să fie îndreptățiti și cetățenii gr. or. fără deosebire de naționalitate. Adevărul acestor afirmații il constată și magistratul printre conscriere oficială a membrilor companistii după naționalitate și o reprezentanță așternută guvernului, dicând, că el (magistratul) nu culează a lua decisiune în această cauză.

La aceste reprezentanță a urmat ordinația cancelariei dela curte din 24 Aprilie 1800, prin care

Brașov, 10/30 Noemvre, 1887. Dle Redactor! În epistola din urmă Ve promisiem, că Ve voi scrie ceva despre viața noastră socială de aici. E delicatesc lucru a scrie în aceasta privință, căci e greu a nimeri aprețarea lucrurilor după adevărata lor stare.

O fac aceasta însă în măngăirea și multămirea ce o simt la frumoasa direcție, ce au luat lucrurile aici la noi de un timp oarecare încoace, întrucât privesc reuniunea de gimnastică și cântări și viața socială în și afară de aceasta.

Reuniunea noastră de gimnastică și de cântări între alte scopuri, ce le urmăresc ea, are în vedere mai vîrtoș promovarea culturii sociale.

Si ce e mai detestabil pentru o națiune, maiales între împregiurările noastre politice de aici ca nisice relații sociale sărbăde, reci sau chiar divergențe?

Un popor încumbe înfluenții popoarelor străine cu atât mai rapid și sigur, cu căt mai anevoieașă

earăși se interpretează rescriptul dela anul 1796 în acel sens, că români, cari sunt membri ai companiei grecesci, să fie egali îndreptăți cu ceialalți membri ai companiei, dar că cetățenii români sunt în sensul susnumitului rescript eschisi dela biserică. Astfel la anul 1800 vedem o biserică grecească cu membri români, cari ca atare aveau egale drepturi cu grecii.

Deoarece compania grecească nu voia să scie nimica de autoritatele superioare și anume de autoritatea bisericească, și deoarece limba română după impregiurările existente era necesitate imperativă pentru biserică din cetatea Brașovului, de aceea prin mai multe ordinațuni și anume printre ordinațuni din 6 August 1806, s'a luat dispozițune, că la biserică din cestiune, „pro templo disunito comuni“ să se aleagă asemenea preot, fie din străinătate, fie din patrie, care să scie bine limba greacă cât și cea română, tot deodată se face atentă compania greacă, ca să se abțină dela orice volnicie, deoarece preotul dela biserică aceasta este supus episcopului neunit din Transilvania, tocmai aşa ca ori-care alt preot neunit.

Prin aceste ordinațuni limba română, modificându-se rescriptul dela anul 1796, s'a introdus din nou în biserică Sf. Treimi din cetatea Brașovului și astfel predisul rescript s'a modificat mai în toate punctele sale esențiale. Un singur punct a remas neschimbă și adeca acela, că parochul dela despomenita biserică stă sub autoritatele bisericesci ale patriei.

Deoarece, după cum am arătat mai sus, limba română prin o nouă ordinațune, urmată după rescriptul din anul 1796 se introduce din nou în biserică și deoarece, după cum este constatat, membri români ai companiei grecesci, cari erau egal îndreptăți ca și grecii în biserică, erau în număr mare, de aceea aflăm, că după anul 1806 se alege din nou paroch român la biserică din cetatea Brașovului și încă fără a se alege și paroch grec, astfel că până la anul 1820 a fost aplicat numai preot român la biserică numită.

Aci este de observat, că dela înființarea bisericii Sf. Treimi din cetatea Brașovului până la anul 1820 au fost aplicați unul după altul patru preoți români adeca: Popa Petru din Câmpina, Macarie dela mănăstirea Sinaia, George Hannez și Nicolae Panovici din Ardeal.

Dela anul 1821 relațiunile dela biserică din cestiune din nou s'au schimbat.

În principalele române se inscenase sub numele de „eteria“ sub conducerea principelui Ipsilanti lupta grecilor contra turcilor pentru libertate, spre potolirea acestei revoluționi turcii năvăliră în principate, eară eteristii greci fugiră în toate părțile, mulți trecură carpații și se aședă în Brașov, unde fură primiți în sinul comunei bisericesci dela S-ta Treime. Prin acest succurs elementul grecesc se întără în un mod considerabil, eară români și perdură majoritatea în biserică.

Șicanele pînă învîntuite de majoritatea greacă față de minoritatea română precum și aceea impregiurare, că prin ordinațuni ulterioare ale autoritatelor politice limba română fuse din nou eschisă din biserică siliră pe români să și înfințeze o capelă pentru sine până la timpuri mai bune, pentru ca să-si poată împlini necesitățile religioase neturburați.

La anul 1832 români cumpără o casă în cetatea Brașovului și în aceasta casă, și deschiseră o capelă pentru ei cu închînătarea mai înaltă în buful opoziției, ce sasii și deastădată făcură românilor.

Partea cea mai mare a românilor eșiră din biserică Sf. Treimi și se duseră la capela lor de nou înființată fără a abdice de dreptul la biserică Sf. Treimi, din contră și susțineau acest drept, cerînd vindecarea nedreptății.

Ca dovadă, că români la anul 1832 n'au abdis la dreptul lor asupra bisericei, servesc cererile comisionale următe la anii 1837 și 1844.

Din cauza întărirei unui călugăr grec dela muntele Ahtos drept paroch la biserică St. Treime urmă decretul aulic din 10 Februarie 1848, prin care se dispune, că în privința bisericei din cestiune și asupra îndreptățirei românilor la acea biserică, se puse în vedere o nouă cercetare cu considerare la actele fundaționale, sau după cum se dice în tecstul latin, „paenes regressum ad ante acta.“

Abia de un an fusese ales și întărit fericitul Andrei Șaguna de episcop al diecesei gr. or. din Ardeal. Acest prelat vrednic, ocupând scaunul episcopal, fătăt de ocupat cu cestiunile generale ale diecesei sale, incât la începutul regimului seu nu se putu ocupă cu afacerea bisericei sf. Treimi, care în tot casul constituie o afacere de interes special.

Abia la anul 1857 avu ocazie să dispună în aceasta cestiune.

În numitul an parochul grec aplicat la biserică Sf. Treimi fă acusat la scaunul episcopal pentru nemoralitate, din care caușă acel paroch fă destituit în cale disciplinară și înlocuit printr'un administrator, adeca prin preotul din Zernesci, Părintele Bartolomeu Baiulescu, care a servit în numita biserică în limba română dela anul 1857 până astăzi, adeca în decurs de 30 de ani.

La început acest preot servia numai pentru greci și puțini români, fiindcă partea cea mai mare a românilor se află încă în capela lor, la anul 1866 însă murind parochul dela capela românească Toma Vasiliu și fiindcă aceea capelă pentru comuna românească era prea mică și din cauza zidirei inechite, chiar periculoasă, la ordinul P. Veneratului consistoriu iu închisă, eară comuna românească avisată a se întoarce eară și în vechia lor biserică, în care a cumă se ținea serviciul în limba lor, conform vechei dorințe a românilor.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Alegări de deputați pentru congres.) Cetim în „Foaia Diecesană“ de deputați preoțesci sunt aleși în cercul: Caransebeș, Filaret Musta protosincel; Mehadia, Michail Popovici protopresbiter; Ciacova, Paul Miulescu protopresbiter; Lugă, Dr. Georgiu Popovici protopresbiter; Buziaș, Alecsandru Ioanovici protopresbiter; Oravița, Andrei Ghidiu protopresbiter; Petrovăsela, Trifon Miclea protopresbiter; Iam, Filip Adam protopresbiter; Vîrșet, Ioan Popovici protopresbiter și Făget, George Popovici adm. protopresbiteral. De deputați mirenesci sunt aleși în cercurile: Brebul, (necunoscut încă); Lugă, Dr. Alecsandru Mocioni; Făget, Constantin Radulescu; Buziaș, Atanasiu Cimponeriu; Ghilad, Aureliu Drăgan; Vîrșet, Martin Tapu; Iam, Ilie Trăilă; Sasca montană, George Szerb; Oravița, Ilie Trăilă (de două ori), Bogă, Iuliu Petric; Caransebeș, Ioan Bartolomei; Ohaba-bistra, Ioan Popovici; Teregova, Patriciu Drăgălină; Domășnia, Ilie Curescu; Mehadia, Leontin Simionescu; Prigor, Stefan Velovan; Bozovici, Iulie Novac; Biserica albă, Ioan M. Roșu; Alibunar, Simeon Moldovan; Satul nou, Petru Tisu.

* „Biserica și scoala“ scrie: Joia trecută s'au ținut alegerile pentru deputați congresuali din cîrcurile și respective colegiele electorale aparținătoare la jurisdicția consistoriului arădan. Dintre alegerile, despre cari am primit raport până acum, aflăm, că în cîrcurile Arad Radna s'a ales deputat congresual preoțesc: părintele protopresbiter Vasiliu Beles, în cercul Siria-Ienopolea părintele Vasiliu Mangra, profesor de teologie; în cercul Timișoara-Banat-Comloș, părintele protopresbiter Meletiu Drăghiciu; în cercul Lipova-Vinga părintele Augustin Hamsea, asesor consistorial.

* (Aniversarea de 70 ani a superintendantului Dr. G. D. Teutsch.) Cu aceasta ocazie din partea institutorilor evangeliice de invățămînt din loc s'a făcut iubiliarul Dumineca seara la 7 oare un conduct frumos de torte. Acest conduct sub sunetul capelei orașenești, după ce a ajuns la locuința iubiliarului, unde chorul scolar a executat două piese, directorul seminarial I. Konnerth prin o vorbire potrivită arată meritile cele mari ale iubiliarului. După ce cuvintele vorbitorului au fost finite prin un viu „să trăiască“ din toate părțile, superintendantul dă expresiune prin o vorbire călduroasă și părintească multămirii sale pentru ovațiunile, ce i-se aduc. Mai intonând corul scolar, încă o piesă conductul se puse în mișcare, fininduse prin aceasta serenada.

Tot dumineacă seara la 8 oare în sala „Imperatul roman“ a fost o convenire a oaspeților veniți. Cu această ocazie un public numeros nu numai din Sibiul ci și din provincie umplea sala, care răsună prin piesele de cântări executate de capela orașenească și de reuniriile germane din loc.

Mai multe deputații din ținuturile locuite de sasi sosiră spre a felicita pe iubiliar.

Insemnăm, că tot cu aceasta ocazie s'a conferit iubiliarului din partea comunității cetății Sibiului dreptul de cetățean de onoare al cetății Sibiului.

La banchetul dat în onoarea iubilantului a participat și Escel. Sa I. P. S. dl archiepiscop și metropolit Miron Romanul, și a ținut un frumos toast în limba română, despre influența culturală a poporului săsesc asupra românilor din fundul regiunii și despre influența culturală, ce o a avut preste tot poporul săsesc în Transilvania.

* Înaltul ministeriu reg. ung. de culte și instrucție publică a recomandat tuturor scoalelor de fete din patrie modelele pentru lucruri de mâna femeiesc și cu deosebire pentru chindisit, cari să

pregătesc în cel mai gustos mod de firma Béla Kemény & Comp. în Budapesta (Piața Kristof Nr. 6).

* (Stipendii.) Cu începutul anului curent scoala au devenit vacante următoarele stipendii din fondul de studii al fostului confiniu militar unguresc (băneșean): Pentru ascultătorii la Universitățile din Budapesta sau Cluj un stipendiu de 420 fl.; și două cu cîte 320 fl. pentru politehnicul din Budapesta două stipendii de cîte 300 fl., și pentru studenții la scoalele medii eară și două stipendii de cîte 150 fl. Pentru conferirea acestor stipendii pot recurge numai copii de ai fostilor grăniceri din comitatele Caraș-Severin, Timiș și Torontal, cari frecuentează cu succes eminent universități, politehnici, resp. gimnazi sau scoale reale. Petițiunile îndreptate către ministrul ung. reg. de culte instruite cu documentele de lipsă, au a fi predate până în 15 Ianuarie cal. n. anul viitor la direcția aceluia institut, în care studiază doritorii de a recurge.

* (Bugetul ministerului de finanță.) În 12 Decembrie comisia financiară a casei deputaților s'a ocupat cu statorarea bugetului ministerului de finanță. La rubrica „intrate din dările directe“, ministrul președinte Tisza a declarat, că până la sfîrșitul lunei Novembre acele sunt de 89,262,000 fl. În Decembrie anul trecut au intrat 8 1/2 milioane, dacă în luna lui Decembrie anul acesta vor intra tot atâtea, ceace sunt simptoame, că se va înțempla, rezultă ca intrate din dările directe pentru anul curent sunt 97 1/2 milioane. Dacă se adaugă pe lângă aceste sume dările de transport și nouă aruncuri, rezultă o sumă cu mult mai mare, decât cea preliminată pentru 1888 cu 89,400,000 fl.

In urma acestor deslușiri din partea ministrului președinte, referentul Hegedüs recomandă bugetul spre primire. La observările lui Helfy și Horansky cu privire la nouăle dispoziții de a mări dările dl Tisza răspunde, că bugetul e statorit în cel mai riguros mod, și că medicii, avocații cetăților provințiale plătesc dari foarte mici. După încă odată Warhmann dă pe față neliniscitea sa cu privire la realitatea bugetului, acesta fără schimbare fă votat.

* (Convențiunea comercială între Austro-Ungaria și Italia.) În 7 Decembrie n. s'a subsemnat convențiunea comercială între Austro-Ungaria și Italia. Foile italiene laudă succesul cel repede al pertractărilor și salută cu bucurie rezultatele obținute în noua convenție, care va intra în vigoare cu 1 Ianuarie, 1888.

* (Starea sanității a principelui de coroană german.) După scirile, cari zilnice sosesc din San-Remo la Berlin, rezultă, că principalele de coroană merge din ce în ce spre bine. Desi boala de gât nu este cu desăvârsire delăturată, cu toate acestea vocea este cu mult mai intensivă. Apetitul principelui e bun, la ceeace contribue în un mod însemnat și deseule excursiuni în diferite părți ale orașului. În timpul din urmă mai mulți prieteni și prințese din Europa merseră la San-Remo spre a-și exprima durerea lor față de suferințele, ce a avut să indure clironomul german.

* (Pregătiri militare rusești.) În timpul, când se vorbesc atât de mult despre concentrarea de trupe la limitrofele monarhiei noastre, la apărut o scriere intitulată „Răsboiul cel mai de aproape al Rusiei“, al cărei autor e un militar cu vederi foarte largi în privința aceasta. După cele ce se spun în această scriere, în cercul Varșoviei de prezent sunt stationate 192 batalioane infanterie, 98 escadroni cavalerie, 64 baterii, abstragând trupele, cari în continuu se aduc în aceste părți.

* (Reuniunea medicinală-higienică.) În urma inițiativei luată de reuniunea pentru sciințele naturale transilvanene din Sibiul, în scopul înființării unei secțiuni medicinale higienice, comitetul acelei reuniuni a invitat pe șefia de școală de 9 a 1. c. n. pe toți medicii militari și civili din Sibiul și din impregiurime la o convorbire. În această adunare, compusă din cîrcurile cele mai competente ale personalului sanitar și destul de bine cercetat, s'a recunoscut necesitatea înființării unei atari secțiuni a reuniunii sus numite, luându-se în privire activitățile acelei secțiuni, localul recerut, convenirile și biblioteca ei importantă, unde vor avea loc scrierile celor mai multe academii de sciințe și ale societăților Europei și Americii, alegându-se totdeauna și un comitet, care are să compună statutele secțiunii, să decidă asupra referinții cu reuniunea pentru sciințele naturale, și să facă cunoscută conchimarea unei adunări generale.

* (Un cas neplăcut al reginei Serbiei, Natalia.) Regina Serbiei de prezent petrece în Florența. Pentru a visita frumoasele poziții ale acestui oraș, ea a întreprins o excursiune în partea numită „Cascine“. Înțemplându-se însă, ca caii să

se spară, mai multe părți dela trăsură fură rupte și numai cu greu fură caii îmblânziti, pentru ca regina să se poată da jos și să-și continue drumul mai departe. Nu scim casul acesta sgudui-va pe regele Milan.

E cunoscut, că regina Natalia nu se află în relații bune conjugale cu bărbatul ei, regele Milan.

* (Duel.) Unul dintre cele mai lățite morburi sociale de aici e duelul. Nu trece să, în care să nu cadă victime acestui morb, care judecându-l mai de aproape provine numai din o ambicioare oarbă. În capitala Ungariei, de altfel vestită prin casurile, ce se întâmplă zilnic în ea, în 10 Decembrie, a fost un duel eu pistoale întră două persoane de înaltă poziție, între deputatul dietal, Edmund Literáty, și avocatul Dr. Eugen Pásztely. Urmarea acestui duel a fost că Edmund Literáty a murit. Casul acesta a produs o mare sensație în Budapesta, mai cu seamă că duelanții sunt cununați și până în dilele din urmă au trăit în intime relații.

* (Un aparat pentru astronomie.) În timpul din urmă atenția specialiștilor de fizică este îndreptată cu deosebire asupra astronomiei. În acest răzăsă și facut în timpul mai nou descoperirii, care pun mintea omenească în uimire. Acestea deosebit, că nu s-ar fi putut face, dacă aparatele menite pentru astronomie nu s-ar fi căutat să se perfecteze din ce în ce mai mult. Un telescop de o

mărime extraordinară și de o construcție admirabilă s-a așezat de curând la observatorul de pe muntele Hamilton, care nu e departe de San-Francisco. Numai linzile au costat 50,000 dolari, abstragând cele latte părți, ce au costat 40,000 dolari. Greutatea acestui telescop e de 86 centmări și țeava la mijloc are un diametru de 4 urme. Pregătirea acestui aparat grandios a durat mai mulți ani și numai cu greu le au succes opticii din Paris de a nimeri distanțele potrivite la așezarea linzilor precum și la pregătirea lor. Telescopul are toate construcțiile de lipsă pentru de a să putea face cu el descooperiri noi în astronomie.

* (Frecvența universității din Buda-pesta.) Făcând o comparație între numărul ascultătorilor universității din Budapesta din primul semestrul al anului trecut și între numărul ascultătorilor cu finea acestui semestrul, se observă, că pe când la unele facultăți numărul ascultătorilor a crescut la altele a mai scăzut. De present universitatea din Budapesta este frecventată cum urmează: La facultatea teologică sunt înscrise 91 studenți, la cea iuridică 1708, la medicină 1199, la filosofie 361. Computând și numărul celor dela farmacie de 237 și al femeilor pentru moștenire de 67, rezultă o sumă de 3663. Pe când universitatea din Budapesta este cercetată de atâtă indvișă, cea din Cluj numără numai 501 studenți și dintre acestia partea cea mai mare cercetează facultatea iuridică.

Nr. 357. B. [1751] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parohiei de clasa a III-a din comuna Ineu, protopresbiteratul Solnocului, se scrie în sensul ordinului consistorial dto 29 Septembre 1887 Nr. 4004 B. pentru a doua oară concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Una merită de cucuruz nefămat dela 100 familiilor 50 cr.; 50 fl.

2. Dela 100 familiilor una dă de lucru cu pălmile 20 cr.; 20 fl.

3. Folosință cimitierului în mărime de 605 m² 3 fl., anualiter.

4. Stolele usitate, cari calculate după calculul mediu a lor 5 ani din urmă dau un venit anual de 30 fl 20 cr., preste tot suma de 104 fl. 20 cr. v. a.

Doritorii de a concurge la această parochie vacanță vor avea și înainta suplicele instruite conform statutului organic și regulamentului pentru parohii până la terminul sus arătat la subsemnatul oficiu.

În conțelegeră cu comit. paroch. resp.

Cupșeni, în 15 Octobre, 1887.

Oficiul protopresbiteral gr. or al Solnocului.

Samuil Cupșa,
protopresbiter.

Sz. 5087/1887. plg. [1754] 1-3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közötöttetik, hogy hidegvizi birtokos Kispál Gábor által beadott kereset folytán az Isztinai italmérési jog arányosításának megengedhetősége, és az aránykulcs meghatározása felelői tárgyalásra a határnap 1888 Január 25-én d. e. 10 orára tüzetik ki, Isztinai községi iroda helyiségbe, a melyhez összes érdekeltek a birtokrendezési utasítás 15 §-a szabványaira való figyelemzettéssel ezennel meghivatnak.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1887 November 21-én tartott üléséből.

Nagy Lajos, Tatár,
elnök. jegyző.

Sz. 5086/1887. plg. [1755] 1-3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által közhírré tettek, hogy Kispál Gábor birtokos által beadott kereset folytán az Isztinai italmérési jog arányosításának megengedhetősége, és az aránykulcs meghatározása felelői tárgyalásra a határnap 1888 Január 25-én d. e. 10 orára tüzetik ki, Isztinai községi iroda helyiségbe, a melyhez összes érdekeltek a birtokrendezési utasítás 15 §-a szabványaira való figyelemzettéssel ezennel meghivatnak.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1887 November 21-én tartott üléséből.

Nagy Lajos, Tatár,
elnök. jegyző.

[1752] 3-6

Vinuri roșii de Verset

vechi de mai mulți ani à fl. 15 — fl. 17 — fl. 20 — și fl. 25 pro hectol. Ori ce cant se espesează, cu toate acestea se cercare unde e posibil pentru trimiterea de vase goale, deoare ce aici e lipsă de vase.

Roth Lipót în Verset.

In urma escelentei și puternicei calități de vinuri garantă, că acestora gerul nu le strică nimică.

[1754] 1-3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közötöttetik, hogy hidegvizi birtokos Kispál Gábor által beadott kereset folytán, a hidegvizi italmérési jog arányosi-

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIU.

A eșit de sub presă:

[1742] 3

CALENDARIU pe anul visect dela Christos 1888.

Anul al treilea și septelea.

Prețul unui exemplar legat 30 cr., pentru vînditori nelegat 23 cr. v. a. și legat 25 cr. v. a.

CUPRINSUL:

Cronologie. — Calendarul (julian și gregoriano, cu însemnarea exactă a Evangeliilor și glorilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei dominoare austriace. — Regenții europeni. — Serviciul postal și telegrafic. — Taxa de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Măsurile noue și vechi.

Sematismul

bisericei ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprindând și pe protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parohii și învățătorii cu comunitatele bisericesci din archidiocesă după noua arondare a protopresbiteralor.

Ierarhii metropoliei învecinate din Austro-Ungaria.

Imperatresa Eudoxia (Continuare.)

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea târgurilor.

Adresa: I. Kon's Spielwaaren-Weihnachts-Ausstellung, Wien II., Blumauer-gasse, 23. — Espedarea se face pe lângă rambursă postală, sau trimițând bani

Loterie

Mercuri în 14 Decembrie 1887.

Brünn: 88 16 50 24 77

Bursa de Viena și Pesta.

Din 13 Decembrie n. 1887.

Viena B.-pesta

Renta de aur ung. de 6%	98.85	98.50
Renta de ar.ung. de 4%	79.05	79.-
Renta ung. de hârtie	93.70	93.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	112-	-
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	98.75	99.-
Obligațiuni ung. de recumpărarea decimei de vin	122.50	121.50
Imprumutul drăgușilor de fer ung.	148.50	148.-
Sorți regulașă Tisei	123.50	123.-
Renta de aur austriacă	111.70	111.75
Achiziții de bancă de credit ung.	282.50	282.50
Achiziții de credit aust.	276.40	276.40
Serii tonciare ale institutului "Albină"	136.50	136.-
Sorți de stat dela 1860	885-	884.-
Obligațiuni urbariale transilvane	104.40	104.-
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	104.25	-
Galbin	9.99	5.95
Napoleon	9.98	9.98
100 marce nemțesci	61.85	61.85
London pe (poliță de trei luni)	126.05	126.30

Bucurați-ve copiilor!

Espositiunea de crăciun

a mărfurilor de jucării.

Viena, III., Blumauergasse 23,

ve aduce și de astădată, ce e mai nou, mai elegant și mai estin, și a aranjat, ținând cont de anotimp, grupe de mărfuri pentru jucării potrivite atât pentru băieți cât și pentru fetițe; după gustul cel mai bun și cu prețuri încă ne mai pomenite de estine.

Grupe pentru fetițe dela 2—5 ani.

- 1 Bucătărie cu mobilier și vatră de fier.
- 1 Păpușă atrăgătoare cu păr și ochi de sticlă.
- 1 Service pompoase de porțelan.
- 1 Garnitură completă de saloane vieneze.
- 1 Teatru cu muzică, figuri și decorație.
- 1 Animal cu mechanism.
- 1 Organizație completă a bucătăriei.
- 1 Coșule frumoase argintat.
- 1 Două părechi de tacămuri metalice, dimpreună cu scoțitorul, ce nici odată nu se înegresc.
- 1 Fer da călcă masiv de oțel.
- 1 Piuliță cu pisălug.
- 1 Moriscă de cafea în miniatură, putându-se în faptă folosi.
- 1 Carte cu chipuri în esterior elegant
- 1 Cassă de păstrare cu lăcat bun și cu chip frumos.
- 1 Pachet cu păr de zină, aur ori argint, podoaba eea mai frumoasă pentru pomul crăciunului.
- 25 Sfesnicute briliante pentru luminișele pomului de crăciun.
- 25 Luminișe pentru iluminarea pomului de crăciun, sortate în cele mai frumoase culori.

Toate aceste 65 obiecte de luce, înșirate aici mai sus dimpreună cu pachetarea costă numai 2 fl. 90 cr. v. a.

Grupe pentru băieți dela 2—5 ani.

- 1 Car de bere cu vite înhamate și 6 butoae.
- 1 Cal pompos de balansare.
- 1 Teatru cu muzică, figuri și decorație.
- 1 Coifuri de infanterie.
- 1 Sabie cu încingătoare de curea.
- 1 Pușcă, ce se încarcă la basă.
- 1 Pătrântă de pele și insignii.
- 1 Toba și măieție.
- 1 Harmonică de oțel pentru cântarea pieselor frumoase.
- 1 Adjustarea de paradă în uniforma infanteriei ces. reg.
- 1 Acrobat, mișcându-și mâinile, picioare și gura.
- 1 Carte cu chipuri în esterior elegant.
- 1 Cassă de păstrare cu lăcat bun și chip frumos.
- 1 Lemnar mic cu planul înainte.
- 1 Animal cu mechanism.
- 1 Pachet cu păr de zină, aur ori argint, cea mai frumoasă podoabă pentru pomul de crăciun.
- 25 Sfesnicute briliante pentru luminișele pomului de crăciun.
- 25 Luminișe pentru iluminarea pomului de crăciun, sortate în cele mai frumoase culori.

Toate aceste 66 obiecte de luce, înșirate aici mai sus dimpreună cu pachetarea costă numai 2 fl. 90 cr. v. a.

Grupe pentru băieți dela 5—10 ani.

- 1 Salon de paradă, tapeturi și cu oglinzi în rame de aur.
- 1 Garnitură de salon vieneză.
- 1 Chiteră cu cheie pentru instruirea proprie.
- 1 Paturi de lemn pompoase și neruinaabile pentru nuci.
- 1 Păpușe, ce nu se strică cu păr și cu ochi de sticlă.
- 1 Credințe foarte frumoase cu ușă de sticlă.
- 1 Masă elegantă cu service de porțelan.
- 1 O trocătă masivă de spălat în adevăr folosibilă.
- 1 Căzău de rufe în miniatură, în adevăr folosibil.
- 1 Prăvăleac de rufe, în adevăr folosibil.
- 1 Service complete de porțelan pentru cafea, ori ceau, cu zugrăveli frumoase, pentru 6 persoane cu tacămul seu.
- 1 Joc nou social interesant.
- 1 Pachet cu păr de zină, aur ori argint, cea mai frumoasă podoabă pentru pomul de crăciun.
- 25 Sfesnicute briliante pentru luminișele pomului de crăciun.
- 25 Luminișe pentru iluminarea pomului de crăciun, sortate în cele mai frumoase culori.

Toate aceste 63 obiecte de luce înșirate aici mai sus dimpreună cu pachetarea costă numai 4 fl. 90 cr. v. a.

Toate aceste 63 obiecte de luce înșirate aici mai sus dimpreună cu pachetarea costă numai 4 fl. 90 cr. v. a.